

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kardkovács és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Közbeszerzések Tanácsa Közbeszerzési Döntőbizottság (1024 Budapest, Margit körút 85.) alperes ellen közbeszerzési ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében, amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a Bagdi-Kovács Ügyvédi Iroda által képviselt beavatkozott, a Fővárosi Bíróság 2007. évi október hó 18. napján kelt 13.K.31.659/2007/13. számú ítélete ellen a felperes által 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (azaz harmincezer) forint, az alperesi beavatkozónak 10.000 (azaz tízezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes, mint ajánlatkérő a Közbeszerzési Értesítőben 2006. december 11-én tette közzé nemzeti értékhatárt elérő nyílt közbeszerzési eljárásra irányuló ajánlati felhívását, az összességében legelőnyösebb ajánlat szerinti bírálati szemponttal, öt részszerzőpont szerint.

Az ajánlati felhívás IV.2.1.1/ pontjában az első bírálati részszempont: a kért ellenszolgáltatás nettó végösszege, forintban megadva. Az ajánlati dokumentáció tartalmazta az ajánlatok értékelésnek módszerét, így a 16.2. pontban azt, hogy a felolvasó lapon az egyösszegű, összesített nettó ajánlati árat kellett megadni. Az ajánlati dokumentáció 18.13. és 14. pontjai értelmében az ajánlattevők jogosultak voltak az ajánlati felhívás tárgyához képest többletet vállalni, azzal azonban, hogy egyrészt azt az értékelésnél nem veszik figyelembe, nem eredményez előnyösebb elbírálását, másrészt azonban a vállalási díjban ezeknek ellenértékét is szerepeltetni kellett.

Ajánlattételi határidőre a (a továbbiakban: Zrt.) és az alperesi beavatkozó nyújtott be ajánlatot: a felperes mindkettőjük árajánlatában javított. Először az alperesi beavatkozó esetében a felolvasó lapon feltüntetett ajánlati árhoz hozzáadta a szerződés szerinti teljesítéshez szükséges kiegészítő munkákra megajánlott ellenértéket, mert azok a Zrt. ajánlatában is szerepeltek, majd a Zrt. felolvasó lapján feltüntetett ajánlati árat csökkentette a kiegészítő tételekkel, és az alperesi beavatkozó esetében visszatért a bontáskor ismerttetett, kiegészítő tételek nélküli árajánlatra: ezt követően a Zrt-t hirdette ki nyerteseként. Az alperes a D.82/3/2006. számú végzésével megtiltotta az eljárást lezáró szerződés megkötését.

Az alperesi beavatkozó által kezdeményezett jogorvoslati eljárást az alperes hivatalból kiterjesztette az ajánlati felhívás első bírálati részszempontjának meghatározására. A jogorvoslati eljárás eredményeként az alperes a 2007. március 23-án kelt D.82/11/2007. számú határozatával megállapította, hogy a felperes megsértette a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. tv. (a továbbiakban: Kbt.) 252.§-ára tekintettel az 57.§ (4) bekezdés b) pontját, a 88.§-ának (1) bekezdés f) pontjára tekintettel a 81.§ (3) bekezdését, a 91.§ (1) bekezdését és a 84.§-ába foglalt rendelkezéseket, ezért megsemmisítette a felperes ajánlati felhívását és az azt követő döntéseit, továbbá 2 millió forint bírság megfizetésére kötelezte.

Határozatának indokolásában megállapította, hogy azzal, hogy a nyertes ajánlattevő felolvasó lapján feltüntetett összeg tartalmazta a kiegészítő tételek összegét is, az ajánlat eltért a felhívástól, és ez a felperes által nem javítható hiba. A felhívásnak meg nem felelő ajánlat a Kbt. 88.§-ának (1) bekezdés f) pontja alapján érvénytelen, annak érvényessé és nyertessé nyilvánításával a felperes megsértette a Kbt. 81.§-ának (3) bekezdését és 91.§-ának (1) bekezdését.

Az eljárás hivatalbóli kiterjesztése körében az alperes azt állapította meg, hogy az értékelést a felperes a felhívás első részszempontjának megfelelően végezte, de a szerződéses árnak a felhívás szerinti ajánlati áron felüli részei a teljesítéshez szükséges, külön költségvetésben szereplő tételek is. A Kbt. 57.§-ának (4) bekezdés b) pontja azonban kizárja, hogy az ajánlatkérő elbírálási részszempontként ténylegesen ne az ellenszolgáltatás értékét, a szerződésben is rögzítendő szerződéses árat határozza meg, hanem annak csak egy részét. Ebben az esetben az ajánlatkérő más árat venne figyelembe az értékelésnél, mint amilyen az ajánlattevő által megajánlott valós ajánlat volt. A felperes jogsértően határozta meg az ajánlati felhívás IV.2.1.1/ pontjában az első bírálati részszempontot és ezzel sérült a Kbt. 57.§-ának (4) bekezdésének b) pontja.

A kétirányú indokok alapján az alperes a Kbt. 340.§-ának (3) bekezdés e) pontja alapján bírságot szabott ki, illetőleg a 340.§-ának (2) bekezdés e) pontja alapján megsemmisítette az ajánlattételi felhívást és az ezután hozott döntéseket.

A felperes keresettel támadta az alperesi határozatot, melyben az alperes D.82/11/2007. számú határozatának hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárás lefolytatására utasítását kérte. Álláspontja szerint az ajánlat javítása nyilvánvaló számítási hiba korrekciója volt, és az első bírálati részszempontja is megfelelt a Kbt. 57.§-a (4) bekezdés b) pontjának. Eljárási kifogásként hivatkozott arra, hogy az eljárás hivatalbóli kiterjesztése során sérültek a Kbt. szabályai.

Az alperes, és a nyilatkozataihoz csatlakozó alperesi beavatkozó, a határozati indokok megalapozottságára vonatkozó visszautalással a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét teljes körűen elutasította. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy az eljárás hivatalbóli kiterjesztése során az alperes a Kbt. vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően járt el. A felperes által számítási hiba kijavításaként értékelt kereseti kérelem is megalapozatlan volt, ebből következően a nyertes felolvasólapja nem felelt meg a felhívásban előírt követelményeknek, ajánlata érvénytelen.

Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a Kbt. 57.§-a (4) bekezdésének b) pontja nem csak az ellenszolgáltatás mértékére vonatkozó előírás, hanem a meghatározandó ellenszolgáltatás tartalmát is rögzíti. Az ajánlati felhívás és a dokumentáció vonatkozó pontjainak összevetésével az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a Kbt. 57.§-ának (4) bekezdés b) pontja körében az első részszempont nem felelt meg az ajánlat tárgyára vonatkozó objektív értékelési követelményeknek: ugyanis nem az egészre, hanem csak egyik részére vonatkozott, így nem volt kiválasztható a közbeszerzés tárgyaért fizetendő legkedvezőbb ellenszolgáltatás.

Az sem volt jogsértő, hogy az alperes a jogsértően meghatározott bírálati részszempont miatt megsemmisítette az ajánlati felhívást. Tény, hogy a dokumentáció részletezte, hogy a felperes a felhívásban rögzített első részszempontra adott ajánlatot hogyan kívánja értékelni, de ettől még nem a dokumentáció határozta meg (Kbt.54.§) a részszempont tartalmát: a részszempont jogsértő jellege a dokumentációban adott magyarázattól függetlenül fennállt. Ebből következően, figyelemmel a Kbt. 340.§-ának (2) bekezdés e) pontjára is, jogszerű döntést hozott az alperes.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a Kbt. 57.§-ának (4) bekezdés b) pontjához kapcsolódó megállapításainak tekintetében való megváltoztatását kérte azzal, hogy ezen rendelkezést a felperes nem sértette meg, az ajánlati felhívás nem volt jogsértő, emiatt nem kerülhetett volna sor bírság kiszabására.

Álláspontja szerint a felhívás minden tekintetben a Kbt. 57.§-ának (4) bekezdés b) pontjával összhangban határozta meg az első bírálati részszempontot: a felhívás jogsértő jellegét a dokumentációtól elkülönítve kell vizsgálni. Egyébként, ha csak a dokumentáció jogsértő, és a felhívás összhangban van a Kbt.-vel, nem indokolható a felhívás megsemmisítése. Az elsőfokú bíróság ebben a körben megsértette a Pp.

220.§-ának (1) bekezdésének d) pontja szerinti indokolási kötelezettségét, mikor tévesen megállapította, hogy a részszempont jogsértő jellegű függetlenül a dokumentációban adott magyarázattól, de elmulasztotta ennek érvekkel való alátámasztását. Előadása szerint a jogszerű felhívás megsemmisítésére nem volt törvényi lehetőség. A jogsértő dokumentáció figyelmen kívül hagyásával az ajánlatok jogszerűen elbírálhatók lettek volna, mivel mindkét ajánlattevő ajánlatában pontosan megjelölte az eljárás tárgyával összefüggő többletvállalásokat, amelyeket a felhívás szerint az ellenszolgáltatás részének kellett tekinteni.

Álláspontja szerint a 2 millió forint bírság kiszabása indokolatlan és jogszerűtlen volt, sértette az ügyfél egyenlőség és az egyenlő elbánás elvét.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Előadta, hogy a bírálat a beszerzési tárgyra vonatkozik, így az ellenszolgáltatásnak is a beszerzési tárgyra kell vonatkoznia. Ebből következően a felperes által meghatározott „ellenszolgáltatás nettó végösszege” részszempont tartalmilag nem felelt meg a beszerzés tárgyára vonatkozó objektív értékelési szempontnak, mert nem tartalmazta a teljes kivitelezéséért kért ellenértéket. A Kbt. 57.§-ának (4) bekezdés b) pontja alapján ajánlatkérő kötelezettsége, hogy a részszempontokat úgy határozza meg egyértelműen, hogy az ellenszolgáltatás mértéke a szerződéses árral megegyezzen és csak ezt a szerződéses árat értékelheti.

Álláspontja szerint határozata a bírság vonatkozásában is jogszerű volt.

Az alperesi beavatkozó ellenkérelmében szintén az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, annak a tényállás helyes megállapítására és a levont jogi következtetések megalapozottságára hivatkozva.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a fellebbezési eljárás terjedelmét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 247.§-a (2) bekezdésére figyelemmel - alkalmazva a Pp. 253-ának (3) bekezdését - a felperesi fellebbezésben előadott indokok szerint határozta meg, így kizárólag a Kbt. 57.§-a (4) bekezdésének b/ pontjához és a bírsághoz kapcsolódó körben vizsgálódott.

Ennek során megállapította, hogy a jogsértés tekintetében az elsőfokú bíróság az alapul szolgáló tényállást feltárta, abból megalapozott következtetést vont le, ítélete érintett részeivel a másodfokú bíróság egyetért.

A felperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a következőket állapította meg.

A felperes által kezdeményezett nyílt közbeszerzési eljárást a Kbt. 48.§-ának (1) bekezdése szerint megindító ajánlati felhívás tartalmi elemeit a Kbt. 49-53.§-ai szabályozzák. A Kbt. 54. §-ának (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő - a megfelelő ajánlattétel elősegítése érdekében is - dokumentációt köteles készíteni, amely egyebek mellett tartalmazza a részletes szerződési feltételeket vagy a szerződéstervezetet. Az ajánlattevőnek, a Kbt. 70.§-a (1) bekezdésének megfelelően, az ajánlati felhívásban és a dokumentációban meghatározott tartalmi

és formai követelményeknek megfelelően kell ajánlatát elkészítenie és benyújtania. A Kbt. 91.§-ának (1) bekezdése szerint, az eljárás nyertese az az ajánlattevő, aki az ajánlatkérő részére az ajánlati felhívásban és a dokumentációban meghatározott feltételek alapján, valamint az 57. § (2) bekezdésében meghatározott bírálati szempontok egyike szerint a legkedvezőbb érvényes ajánlatot tette. A 99.§ (1) bekezdése értelmében eredményes közbeszerzési eljárás alapján a szerződést a 91. § szerinti szervezettel (személlyel) kell az ajánlati felhívás, a dokumentáció és az ajánlat tartalmának megfelelően írásban megkötni.

A Kbt. ezen rendelkezéseiből következően a nyílt közbeszerzési eljárás nem folytatható le dokumentáció nélkül, továbbá a felhívás és a dokumentáció között összhangnak kell lenni. A felperesnek, mint ajánlatkérőnek nincs lehetősége a dokumentáció megalkotása nélkül, vagy annak figyelmen kívül hagyásával nyílt közbeszerzési eljárás lefolytatni. Ennek következtében helytállóan járt el az elsőfokú bíróság, amikor jogszerűnek tekintette, hogy az alperes a dokumentáció hibája miatt az eljárást megindító felhívást, és az azt követő döntéseket, ezen belül a dokumentációt is, semmisítette meg.

Az ajánlati részszerzőpontok között a Kbt. 57.§-a (4) bekezdés b/ pontjának megfelelően, kötelezően szerepelnie kell az ellenszolgáltatás mértéke részszerzőpontjának. A beszerzés tárgyát képező munka teljes ellenértékének meg kell egyeznie a szerződésben is rögzítendő szerződéses árral, ettől eltérés csak a Kbt. által meghatározott esetekben lehetséges: ilyen a közbeszerzés mennyiségének a Kbt. 50.§-a (2) bekezdése szerinti keretek között történő megadása, vagy a szerződés megkötését követően utólag történő módosítás, a Kbt. 303.§-a szerinti esemény bekövetkeztekor. A felperes által kezdeményezett közbeszerzési eljárásban nem volt törvényi lehetőség az ajánlati felhívástól eltérő ellenérték megadására.

A felperes formálisan eleget tett a Kbt. 57.§-a (4) bekezdés b/ pontjának, amikor a felhívás részszerzőpontjainak körében meghatározta a beszerzés tárgyához tartozó ellenszolgáltatás nettó végösszegét. Az ajánlati felhívás és a dokumentáció összhangjának követelménye miatt azonban nem szerepelhetett volna a dokumentációban olyan pont, amely szerint, a vállalási díjban a beszerzés tárgyát meghaladó többletvállalás ellenértékének is szerepelni kell. Az ellentmondásos kiírás következtében a felhívás ellenszolgáltatás mértéke részszerzőpont nem azonos a beszerzés tárgyát ténylegesen képező munkának a ténylegesen értékével, sérült a Kbt. 57.§-a (4) bekezdésének b/ pontja.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában, utalva a Kbt. 54.§-ára, kitért az ajánlati felhívás és a dokumentáció viszonyára: helytállóan állapította meg, hogy nem a dokumentáció határozta meg a felhívás szerinti részszerzőpont tartalmát, a részszerzőpont jogsértő jellege a dokumentációban adott magyarázattól függetlenül fennállt. Ezzel az elsőfokú bíróság eleget tett indokolási kötelezettségének, a fellebbezésben foglaltakkal szemben, nem sérült a Pp. 220. §-a (1) bekezdésének

a/ pontja, amely szerint az írásba foglalt ítéletnek tartalmaznia kell az ítélet indokolását.

A felperes fellebbezése szerint a 2 millió forint bírság kiszabása indokolatlan volt, de az elsőfokú bíróság előtt nem terjesztett elő ilyen irányú kereseti kérelmet. A Pp-nek a közigazgatási perekre irányadó speciális szabályait összefoglaló XX. fejezetében szereplő 335/A.§-a (1) bekezdése szerint a felperes a keresetét legkésőbb az első tárgyaláson változtathatja meg. A keresetet azonban, a közigazgatási határozatnak a keresetlevéllel nem támadott önálló - a határozat egyéb rendelkezéseitől egyértelműen elkülöníthető - rendelkezésére csak perindításra nyitva álló határidőn belül lehet kiterjeszteni.

Az alperesi határozat jól elkülöníthető, önálló rendelkezéseket tartalmazott a jogalap és a szankció tekintetében, függetlenül attól, hogy a bírság egyben a jogalapi döntés járulékos eleme is. A perindításra nyitva álló határidőn belül a felperes csak a jogalapot támadta keresettel. Kereseti kérelem híján az elsőfokú bíróság nem vizsgálhatta az alperesi határozat jogszerűségét a bírság mértéke tekintetében, így a másodfokú bíróság előtt nincs ebben a kérdésben fellebbezhető elsőfokú ítélet. Ezért a másodfokú bíróság nem vizsgálta, alapos-e a bírság mérséklésre, illetőleg mellőzésére irányuló fellebbezési kérelem.

Mindezek folytán a Fővárosi Ítéltábla, a fellebbezéssel érintett körben, a Pp. 254.§-ának (3) bekezdésén alapján, helyes indokainál fogva, helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét.

Az alperes és az alperesi beavatkozót megillető perköltségről a Pp. 78.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett a Fővárosi Ítéltábla, míg az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a felperes személyes illetékmentessége folytán, a 6/1986. (VI. 26.) IM. számú rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2008. évi április hó 23. napján

**Dr. Rothermel Erika s.k. a tanács elnöke, Huszárné dr. Oláh Éva s.k. előadó bíró,
Dr. Losonczy Erzsébet s.k. bíró**

A kiadmány hitelül: